

Pôvodné lužné lesy sa zachovali na ostrovoch Veľký Lél, Apáli, Malý ostrov. Všetky tri oblasti sú štátnej prírodnou rezerváciou. (Veľký Lél - ostrov na Dunaji, pribl. 25 km od Komárna; Apáli - leží pri sútoku Váhu a Nitry pred Komárnom; Malý ostrov - pri obci Kameničná.)

Medzi pýchu každej krajiny patria aj kultúrno-historické pamiatky. Najvýznamnejšie z nich sú vyhlásené za národné kultúrne pamiatky. Sú to najmä hrady, zámky, kaštiele, historické jadra miest. Z mnohých hradov zostali už iba zrúcaniny (Beckov, Strečno), iné slúžia po renovácii ako múzeá a galérie (Bratislavský hrad, Nitriansky hrad, Oravský zámok, Zvolenský zámok).

Na Slovensku je asi 60 väčších hradov a kaštieľov. V zámkoch a kaštieľoch si môžu návštevníci pozrieť jedinečné zbierky zbraní, malieb, gobelínov, nábytku, porcelánu i polovníckych trofejí. Najväčším hradom v celom bývalom Uhorsku bol Spišský hrad, ktorý dnes je už iba zrúcaninou.

Prvé v celistvosti zachované pamiatky architektúry na našom území sú románske stavby, najmä kostoly (Diakovce, Bíňa, Spišská Kapitula) z 11. a 12. storočia. Významnejšie gotické stavby na Slovensku sú Dóm sv. Alžbety v Košiciach, Chrám sv. Jakuba v Levoči, Dóm sv. Martina v Bratislave. V Chráme sv. Jakuba v Levoči sa nachádza mimoriadne vzácná pamiatka - gotický vyrezávaný drevený oltár (najvyšší na svete) od Majstra Pavla.

Stredoveký ráz si dodnes zachovali banské mestá, napr. Kremnica a Banská Štiavnica. V Kremnici je jediná mincovňa našej republiky, mince sa tu razili už i v 14. storočí (známe kremnické zlaté dukáty). V múzeu Banskej Štiavnice sú vystavené pamiatky slovenského baníctva (slovenskí pamiatkári navrhli zaradiť aj historické jadro Banskej Štiavnice do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO).

Renesancia sa u nás uplatnila až začiatkom 16. storočia, hoci už v 15. storočí, za čias panovania Mateja Korvína, sa dostala na Slovensko. Najkrajšími pamiatkami renesančného stavebníctva sú hrad vo Zvolene, kaštieľ v Bytči, v Topoľčiankach a radnica v Levoči. Nové Zámky postavili v 16. storočí podľa plánov talianskeho staviteľa. Boli prvým európskym mestom, postaveným podľa zásad ideálneho renesančného mesta.

Takmer v každom slovenskom meste nájdeme barokové stavby, najmä kostoly. Aj väčšina bratislavských šľachtických palácov pochádza z tohto obdobia. K najvzácnejším pamiatkam barokového umenia na Slovensku patrí univerzitný kostol v Trnave. Pekné klasicistické kaštiele sú vo Vyšnom Balogu, Topoľčiankach, Dolnej Krupej. Kašiel v Dolnej Krupej je vzácnou kultúrnou pamiatkou - často sem chodieval Ludwig van Beethoven na návštěvu k Tereze Brunswickovej.

Medzi vzácné historické pamiatky Slovenska patrí aj pevnostný systém v Komárne, najväčší v strednej Európe.